

УКРАЇНСЬКА КНИГА

1 9 7 1

UKRAINSKA KNYHA

3
1971

July
September

THE UKRAINIAN BOOK
DAS UKRAINISCHE BUCH
LE LIVRE UKRAINIEN

UKRAINIAN BIBLIOGRAPHIC QUARTERLY

Орган Бібліографічної комісії А і К НТШ, Т-ва українських
бібліотекарів (ТУБА) і Т-ва українських книголюбів.

З М І С Т

В. Лев. П'ятдесятліття УВУ	73
С. Колесник. Цінна наукова колекція	75
О. Соколишин. Бібліографія україніки англ. мовою	77
Б. Романенчук. Про знакування бібліографічних джерел числами	82

Рецензії й огляди:

Яр Славутич. Між стихією і майстерністю [М. Верес. В чужинних приплавах]	84
Оксана Керч. Докія Гуменна, Родинний альбом	85
Наталія Пазуняк. Ольга Косач-Кривинюк. Леся Українка	86
Оксана Керч. О. Шпак. З книги життя	88
— Алла Коссовська. Паморозь	89
— Ждан Ласовський. На щоглах уявлень	90
Ірина Пеленська. Леся Українка. Бояриня	91
Б. Романенчук. Бібліографія худ. літератури	93

Address:

U K KYIW PUBLISHING
4800 N. 12th St.,
Philadelphia, Pa., 19141
USA

3
1971
Липень
Вересень

Журнал бібліографії й книгознавства
Виходить що три місяці
Редагує колегія: М-р М. Кравчук,
д-р В. Лев, д-р Б. Романенчук
Видає видавництво „КИЇВ”

Василь Лев

П'ЯТДЕСЯТЛІТТЯ УВУ

Цього року українці у вільному світі відзначають рідкісний ювілей — півстоліття Українського вільного університету на еміграції, який був здійсненням довголітніх змагань українського народу за вільну й незалежну високу школу.

Постав УВУ із організованих Товариством журналістів у Відні, в 1920 р., академічних викладів для українських емігрантів. За ініціативою професорів Олександра Колесси, Михайла Грушевського, Станислава Дністрянського, Івана Ганицького, Володимира Старосольського та Володимира Кушніра ці виклади перетворилися з початком 1921 р. — дата: 17 січня 1921 — в Український вільний університет, який в осені того ж року перенісся до Праги і за згодою чеського уряду був відкритий офіційно 16 вересня 1921 року. Президент Масарик ставився прихильно до УВУ і підтримував його матеріально. Студентами УВУ в перших роках були переважно ветерани українських визвольних змагань, які ще перед війною або й у часі війни почали свої студії.

Спочатку УВУ мав тільки два факультети — філософічний і правничий із суспільними науками. Професорський склад був добірний, в університеті викладали визначні українські вчені й дослідники, як Василь Біднов, Дмитро Дорошенко, Володимир Залозецький, Леонід Білецький, Іван Мірчук, Степан Смаль-Стоцький, Роман Смаль-Стоцький, Вадим Щербаківський та інші.

В початках, УВУ мав досить велике число студентів, в 1923—24 академічному році було їх 847, потім було значно менше, але не менше сотні, а часом і більше, 130—150. Студентами були не тільки українці, але й чужинці — поляки, чехи, словаки, серби, хорвати, москалі, німці, румуни, лотиші та ін. Найкращі часи існування УВУ були 1922—1938 роки. Важкі часи переживав університет в часі Протекторату ЧСР. По упадку Німеччини, коли Чехословаччину зайняли большевики, професори УВУ зазнали важких переслідувань і репресій. Большевики зліквідували УВУ й усі інші українські культурні установи. Частина професорів одначе ще перед приходом большевиків виїжджала до Німеччини і, заходами проф. І. Мірчука, відновила УВУ в Мюнхені. Першим ректором вибрали проф. Вадима Щербаківського. Виклади почалися в 1946 р. До складу професорів ввійшли нові сили, як Юрій Бойко, Григорій Ващенко, Пант. Ковалів, Лев Окіншевич, Наталія Полонська-Василенко, Петро Курінний, Олександр Кульчицький, Василь Лев, Віктор Петров, Юрій Шерех, Володимир Янів, який сьогодні є ректором, та ін.

В Мюнхені фреквенція студентів знову піднеслася, до університету вступали нові емігранти і в 1947—48 акад. році було в УВУ п'ятсот студентів.

З початком 1950-х років число студентів знову зменшилося внаслідок переселення українців за океани. Також чимало професорів виїхало до заморських країн. Вони творили там, тобто тут, т. зв. Делегатури УВУ або Товариства Прихильників УВУ, яких завданням було організувати для університету фінансову допомогу. Але крім того Делегатури переводили з студентами консультації та магістерські й докторські іспити, влаштовували виклади для студентів і громадян тощо.

В Мюнхені виклади в УВУ припинилися, але професори, що залишилися в Європі, вели теж консультації й іспити з місцевими та приїжджими студентами, та головну увагу звернули на видавання наукових збірників та студійних посібників для заочного навчання. З початком 60-х років УВУ відновив виклади, влаштовуючи двомісячні літні семестри з викладами й семінарами для кандидатів на докторів та літні курси з усіх ділянок українознавства для європейських і заокеанських студентів, які бажали поширювати свої знання з українознавства.

Від початку свого існування УВУ видавав наукові праці своїх професорів в „Наукових збірниках” та „Наукових запис-

Продовження на ст. 83.

ЦІННА КНИЖКОВА КОЛЕКЦІЯ

Серед численних колекцій, що входять до складу багатомільйонних книжкових фондів Центральної наукової бібліотеки Академії наук УРСР, зберігається бібліотека колишньої Колегії Павла Галагана. Історія її походження надзвичайно цікава.

Як відомо, на Україні в другій половині XIX ст. існували різні середні навчальні заклади, серед яких багато було приватних. Один з них відкрито у Києві сто років тому на кошти відомого українського поміщика Г. П. Галагана, котрий заснував його на спомин про свого померлого сина Павла. Галаган передав колегії садибу з будинками в Києві та земельні мастки на Чернігівщині й Полтавщині.

В будинку на Фундуклеївській вулиці (тепер вул. Леніна), що його придбав Галаган для колегії, раніше містився зразковий пансіон для дівчат. І хоч це був один з найбільших на той час приватних будинків у Києві, його заново переобладнали за проектом художника-архітекта А. Я. Шилле та розширили майже вдвічі за рахунок прибудов.

Колегія була закритим навчальним закладом, розрахованим на 80 учнів, 30 з яких вчилися безкоштовно, і складалася з чотирьох клас. Тут навчалися юнаки віком з 16 років українського та російського походження, православні та уніяти. Учбовий курс колегії відповідав курсові чотирьох вищих клас тогочасних класичних гімназій, але з деякими відмінностями. Колегія займала середнє місце між гімназією та університетом і була своєрідною підготовчою школою для молодих людей, які бажали продовжувати освіту в університеті.

Існувала колегія до 1917 року. За весь час своєї діяльності вона мала винятковий добір педагогів і в ньому була добре поставлена навчальна робота. З колегією тісно пов'язане ім'я видатного українського філолога П. Г. Житецького, який протягом багатьох років викладав там словесність. Колишній вихованець колегії, видатний український учений-філолог, сходознавець, письменник, академік А. Ю. Кримський друге видання своєї збірки „Пальмове гілля”, що вийшла в Звенигородці 1902 р., присвятив „...Павлові Гнатовичу Житецькому, своєму вчителеві поезії”. Чимало відомих діячів науки й культури свого часу навчалися в колегії, серед них юрист-міжнародник, академік В. Е. Грабар; український ботанік В. І. Липський; український юрист, член-кореспондент АН УРСР М. О. Максимейко; історик, академік Д. М. Петрушевський та інші.

Колегія мала кілька бібліотек: фундаментальну, учнівську, підручників та учбових посібників і нотну.

В учнівській бібліотеці були книги літератури, історії, географії, природничих наук, періодичні та ілюстровані видання. Вона мала окреме приміщення, нею розпоряджалися самі вихованці, з-поміж яких вибирали й бібліотекара.

Бібліотека підручників та учбових посібників містила книжки з богослов'я, російської мови й літератури, стародавніх та нових мов, математики, фізики, історії, географії, посібники з співів.

Фундаментальну, або основну, бібліотеку складали книжки з філософії, педагогіки, богослов'я, правознавства, мовознавства, математики і природознавчих наук, літературознавства, історії, географії, етнографії, статистики, довідкові періодичні видання.

В основу її була покладена книгозбірня відомого українського історика, письменника й етнографа-фольклориста Миколи Андрійовича Маркевича (1804—1860). Палкий книголюб, М. А. Маркевич зібрав у своєму маєтку в с. Турівці, Прилуцького повіту, Полтавської губернії, велику й цінну бібліотеку, що складалася з 4339 томів — творів філософських, історичних, статистичних, белетристичних — російською та іноземними мовами. Серед них — і бібліотека відомого російського поета та перекладача XVIII ст. І. Ф. Богдановича, яку М. А. Маркевич придбав 1826 р. в м. Полтаві з допомогою І. П. Котляревського. Після смерті М. А. Маркевича бібліотеку разом з частиною рукописної колекції спадкоємці продали Колегії Павла Галагана. На всіх книжках стоїть штамп із зображенням герба Маркевичів та написом: „Из библиотеки Н. Маркевича”.

У 1920 р. колегію перетворили на трудову школу, а бібліотеку передали до Всенародньої бібліотеки України при Українській академії наук. Так до фондів ЦНБ АН УРСР потрапили книжкові скарби з колишньої Колегії Павла Галагана і далі існують відокремленим зібранням, що налічує понад 9 тисяч книг, друкованих українською, російською, грецькою, латинською, болгарською, польською, чеською, французькою, німецькою та англійською мовами. Серед них близько 800 томів рідкісних видань XVI—XIX ст., а також наукова література XVIII—XIX ст., головним чином історична й географічна. Слід зазначити, що в бібліотеці багато творів з власноручними авторськими написами, серед яких є автографи багатьох видатних учених — колишніх вихованців колегії.

Тепер бібліотека зберігається у приміщенні центрального книгосховища, а рукописні фонди, що входили до складу цієї бібліотеки, — у відділі рукописів. Всі книги у доброму стані. Переважна більшість у шкіряних оправах, з суперекслібрисами на корінцях оправ тиснені літери „К. П. Г.”).

Надбана і збережена протягом століть, книгозбірня вміщує в собі книжковий матеріал, що за складом і змістом своїм має велику наукову цінність.

Літ. Україна 82/1971/4.

УКРАЇНКА В ТОКІЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Працюючи над збиранням матеріалів до теми „Радянська мовна політика”, д-р Яр Славутич, професор Альбертського університету, знайшов у сутережах книгозбірні Токійського університету коло сотні видань київської Академії Наук. Серед них — „Український архів”, „За століття”, збірники на пошану М. Грушевського, дослідження О. Курило, О. Синявського, Бузука, Кримського тощо. Управа бібліотеки пообіцяла внести всі ті видання до каталогу.

БІБЛІОГРАФІЯ УКРАЇНІКИ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Огляд її стану і джерел у вільному світі

Бібліографія про якийсь край і нарід — це ключ до їх пізнання, показник літератури про них. Коли нарід хоче, щоб про нього світ знав, то його завданням є подбати про видання чужими мовами бібліографії про себе. Так було з недавно усамотійненою державою Барбадос, про яку писали, що її державна емблема має вигляд українського державного герба, Тризуба, а її державний прапор — синьо-жовтий.

Острів Барбадос, ще як був колонією Великої Британії, видав напередодні своєї самостійності (1966) невеличку бібліографію (44 ст.) — список літератури про історію острова під назвою „Барбадіяна”.

Україна під окупацією Москви та Австрії не мала можливості видати бібліографію україніки не тільки чужими мовами, але й своєю власною мовою, за винятком Галичини, де Іван Левицький видав у 1888—1895 рр. два томи „Галицько-руської бібліографії ХІХ століття”, в якій зареєстрував видання за 1801—1886 роки. Потім він доповнив її, в „Записках НТШ”, за 1903 р. (т. 52, кн. 2), а в „Матеріялах до української бібліографії НТШ” (1909—1911) за 1772—1800 та 1887—1893 рр. Перші два томи недавно були перевидані фотодруком.

Після першої світової війни бібліографія україніки велася в Західній Україні, головню в НТШ та УВАН, як видно з перевиданого (Д. Штогрин) „Каталога Видань Української Академії Наук, 1918—1930 рр.”, заходом ТУБА 1966 р. В ділянці бібліографії україніки заслуговує на увагу праця Євгена Ю. Пеленського „Бібліографія української бібліографії”, видана у Львові 1934 р. (197 ст.). На Україні вийшов перший випуск „Книги в книгах” в Книжковій Палаті УССР у Харкові 1965 р. (246 ст.). Це бібліографія бібліографій УССР за 1917—1963 рр. техніки, промисловості, транспорту та комунального господарства, як вказує заступник директора Львівської університетської бібліотеки ім. Івана Франка, Ф. Максименко, в рецензії на цю працю в кварталнику „Советская библиография”, Москва, ч. 4 (51-55), 1967. В цьому виданні автори промовчали українські

книжки у вільному світі і нерадо друкують бібліографію україніки з гуманістичних наук. Її тираж становить тепер лише 430 примірників на тисячі бібліотек на Україні.

Українці у вільному світі в кращому положенні, ніж наукові діячі поневоленої України. Вільні українці мають перегляд підсоветських видань і добре обзнайомлені з українськими та чужомовними виданнями славістичної бібліографії, ексклюзивно з українікою і можуть робити належні висновки. Москва не зацікавлена в виданні української бібліографії, тим більше чужими мовами, тому це завдання спадає на українську еміграцію, яка має в цій ділянці деякі досягнення, а перш за все має кваліфікованих людей — професійних бібліотекарів та значне число університетських професорів, що працюють у цій галузі.

Бібліографія україніки англійською мовою добре заступлена в національних бібліотеках Великої Британії, Америки й Канади. До основних джерел тієї україніки належать покажчики, з яких треба повизбирувати всю україніку, науково її опрацювати, усистематизувати й видати. І так, у Лондоні є світової слави бібліотека Британського музею, що від 1881 р. видає свої каталоги й постійно їх доповнює. За 1881—1900 рр. видала вона каталог різними мовами в 95 томах, що уложені за абеткою авторів та за назвами видань. В 1962—1966 рр. той каталог був перевиданий у 263 томах великого формату, а від 1966 р. його постійно доповнюють новими томами. Україніку вміщена там у 243 т. в колонках 172—200. Крім того, ще є інші каталоги видань у Великій Британії, такі, як довідковий каталог біжучих видань Вітакера, основний „Шіф” каталог Британського музею в 1250-х томах тощо. В них знаходимо добірну бібліографію україніки.

Від 1896 р. Торонтський університет у Канаді видає Канадський каталог книжок, який за 1896—1903 рр. (в 3-х томах) включає видання 1791—1903 рр. Від 1952 р. Канадський бібліотечний центр в Оттаві, перейменований 1953 р. на Національну бібліотеку Канади, видає щороку каталог канадіяни, де теж знаходимо багато україніки, в тому й англійською мовою.

Найважливішою колекцією україніки англійською мовою є Конгресова бібліотека Америки, чи не найбільша у вільному світі. Від 1942 р. видає вона картковий каталог своїх книжкових фондів 1898—1942 рр. Цей каталог, що має 167 томів, вийшов у 1942—1946 рр. В 1948 р. його доповнили новим каталогом в 42-х томах, до якого включили видання 1942—1947 рр. В 1953 р. вийшли чергові 24 томи, що охоплюють видання

1948—1952 рр. В 1958 р. розпочали там видавати Національний зведений каталог (Нейшенел Юніон Кеталог), що в 28-х томах охоплює видання за 1953—1957 рр. А далі йдуть каталоги видань 1958—1962 рр. у 54-х томах та окремі кількатомові каталоги 1963—1964, 1965—1966 рр. Каталог за 1967 і 1968 рр. виданий у місячній і тримісячній кумуляції та за 1969 р. має бути виданий у 72-х томах за останнє п'ятиріччя — 1963—1967 рр.

В серпні 1969 р. розпочалося нове видання Зведеного каталога друків поданих американськими бібліотеками, п'ять томів якого появилось весною 1969 р. Цілий каталог має мати біля 610 томів, які мають появлятися по 60 піврічно, 704 сторінок конжий.¹⁾

Ярослав Рудницький опрацював україніку в Бібліотеці Конгресу Америки в своєму виданні з 1956 р.,²⁾ а довголітній працівник цієї бібліотеки Андрій Фесенко написав магістерську працю з бібліотекознавства англійською мовою: „Україніка в Конгресовій бібліотеці” (400 стор., 17 розділів і мапа України).³⁾ і ⁴⁾

Багато україніки знаходимо по університетських та публічних бібліотеках Великої Британії, Франції, Ватикану, Німеччини, Швеції, Фінляндії, Америки.

На окрему увагу заслуговує Публічна бібліотека в Нью-Йорку, своїм слов'янським відділом, каталог якого у 26-х томах появилвся 1959 р. 24-й том під літерою „У” містить україніку, включно з англомовною.

Приватне видавництво Вілсона в Нью Йорку видає від 1898 р. каталоги англомовних видань, включаючи також україніку. Ще 1898 р. це видавництво почало видавати „Юнайтед Стейтс Кеталог”, що згодом був перейменований на „СВІ” (Кюмюлейтів Бук Індекс”. Від 1930 р. він реєструє всі англомовні видання в світі, включаючи й україніку англійською мовою. В 1955 р. Конгресова бібліотека розпочала видавати окремий каталог предметної бібліографії „Сабджект Бібліографі” або „Букс-Сабджектс” за 1950—54 рр. в 20-х томах, за 1955—59 рр. в 22-х томах, виданих 1960 р., а також за 1960—64 рр. в 25-х томах; від 1965 р. до сьогодні виходить окремими випусками річний кількатомовий та кварталної кумуляції каталог (окремими випусками). В цих каталогах під „Юкрейн” знаходимо багато україніки, включно з англомовною, в систематизованій формі.

Предметну бібліографію україніки англійською мовою почав Дмитро Дорошенко, який виготовив огляд української історіографії від 1914 р., друкований у „Славонік енд Іст Юропіен

Ревю", т. 8/червень/1924/233-239. Це частинний переклад його „Огляду української історіографії", що вийшла в Празі в 1923 р. Її перевидали англійською мовою з доповненням та включенням праці Ол. Оглоблина „Українська історіографія, 1917—1956 рр." в Анналах УВАН (ЗСА), (тт. V—VI/кн./18-20/1957).

Олександр Колесса вмістив у журналі „Славонік Ревю" (Лондон, т.5/ч.6/1926/169-172) „Бібліографію української мови".

Володимир Січинський видав 1953 р. заходами УККА бібліогр. працю п. з. „Україна" в чужомовних коментарях та описах від VI до XX століття", з багатою документацією україніки англійською мовою.⁵⁾

Яр Славутич видав в Едмонтоні (Канада, 1966) працю „Українська література в Канаді" (15 ст.) англійською мовою.⁶⁾

Масмо також і початки біо-бібліографічних монографій, як-от праця М. Мандрики „Біо-бібліографія Ярослава Рудницького", видана в Вінніпегу (УВАН, 1961)⁷⁾ та монографія Т. Мацькова про гетьм. Івана Мазепу в тогочасній англійській публіцистиці, видана в Українському дослідному інституті в Чікаго (1968)⁸⁾.

Цей список основних джерел україніки англійською мовою треба доповнити виданням Івана Мірчука п. з. „Україна та її нарід", англійською мовою, яке вийшло у вид. УВУ в Мюнхені 1949 р.⁹⁾ Всі ці джерела мало відомі в західному науковому світі, а зокрема, невідомі зовсім на Україні, де твори діячів української вільної науки тенденційно промовчують.

До тих джерел належить також „Енциклопедія Українознавства" англійською мовою, видання НТШ, за редакцією В. Кубійовича, I том якої появився в 1963 р., а II у 1971 р.¹⁰⁾ у вид. УНС і Торонтського університету.

Всі вище згадані видання подають цінні джерела україніки англійською мовою, — окремих ділянок, чи як підручники загального знання про Україну, включаючи й літературу.

(Далі буде)

1. The National Union Catalog; pre-1956 imprints.

A cumulative author list representing Library of Congress printed cards and titles reported by other American libraries. Compiled and edited with the cooperation of the Library of Congress and the National Union Catalog Sub-Committee of the Resources Committee and Technical Service Division, American Library Association. [London] Mansell, c1968 — v. 31 cm.

Until now are published only five volumes of the letter 'A', of the more than 600 volumes of this bibliographical record in book form. About 610 volumes each of some 704 pages, is expected to comprise some 12 $\frac{3}{4}$ millions entries. Sixty volumes in a year would be published.

(Mansell Information/Publishing Limited: 3 Bloomsbury Place, London WC 1, Gt. Brit. It starts in August 1968, in three collums.)

2. RUDNYCKYJ, JAROSLAW B.
Ukrainica in the Library of Congress, a preliminary survey. Washington, D.C., Library of Congress, Reference Department, Slavic and General European Division, 1956. Operational Document for Administrative use only. 94 pp.
3. FESENKO, ANDREW V.
Ukrainica in the Library of Congress; a Dissertation. Washington, D.C., June 1967.
4. FORUM, a Ukrainian Review. A quarterly published by the Ukrainian Workingmen's Association in Scranton, Pa., starting 1967. Editor: Andrew Gregorovich in the issues for Spring & Fall, 1967 gives a review of this valuable and unique Dissertation.
5. Sichynskyj, Volodymyr
Ukraine in Foreign Comments and Descriptions, from VI to XX centuries. New York, Ukrainian Congress Committee of America, 1953, 235 pp.
6. Slavutych, Yar
Ukrainian Literature in Canada. Edmonton, Slavuta Publishers, 1966, 15 pp.
7. Mandryka, M. I.
Bio-Bibliography of J. B. Rudnyckyj. Winnipeg, Ukrainian Free Academy of Sciences, 1961. Its: Ukrainian Scholars Series, no. 10. 72 pp.
8. Mackiw, Theodore
Prince Mazepa, Hetman of Ukraine in contemporary English publications. Chicago, Ukrainian Research and Information Institute, Inc., 1967, 126 pp. ports., maps, facsims. Bibliography: pp. 121-126.
9. Mirchuk, Ivan
Ukraine and its people; a handbook. Munich, Ukrainian Free University Press, 280 pp., maps, diagrs., tables.
10. UKRAINE: A concise encyclopaedia. Prepared by Shevchenko Scientific Society. Edited by Volodymyr Kubijovyč. Foreword by Ernest J. Simmons. Toronto, University of Toronto Press, 1933 — 2v. illus. (part col.) ports., maps, diagrs., facsims., music. "A revised and substantially augmented version of the three volume work published in Ukrainian in 1949 by the Shevchenko Scientific Society."

ПРО ЗНАКУВАННЯ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ ЧИСЛАМИ

На цю тему написав д-р М. Бойко, бібліотекар, мин. року статейку (в „Новому Шляху”), в якій обговорює питання, як писати чи записувати т. зв. „футнотки” або відсилачі в науковій праці, в якій автор дуже часто відсилає читача до інших книжок або статей на тему, яку обговорює в своїй книжці. Хоч певна форма подавати того рода бібліографію предмету в примітках під текстом вже давно існує й загально вживається, то вона одначе, на його думку, тим невігідна, що нераз ту саму позицію доводиться писати багато разів, а це, звичайно, забирає багато місця, часу, збільшує кошти друку та комплікує авторів працю, тому він, автор тієї статті, пропонує простіший і легший спосіб, яким можна користуватися і побіч того, що вже існує й загально вживається.

Проект автора зводиться до того, що всю „літературу предмету” треба наперед подати в загальному списку під порядковими числами і потім відкликуватись уже не до автора й заголовка книжки чи статті, а до числа, під яким та праця чи книжка записана в „Ключі до літератури”, тобто в списку десь на кінці книжки чи розділу. Він дає такий приклад: коли хтось пише працю про друкарство, то він певно буде покликуватися й на інших авторів, що писали на ту тему. Кожна з тих праць буде в нього записана в „Ключі” під якимсь числом, нпр., під 1: Огієнко, Іван. Українське друкарство..., під 2: Винар, Любомир. Історія раннього друкарства..., під 3: якась там інша праця і т. п. Отже замість писати за кожним разом цілу бібліографічну позицію, досить буде подати лише число, під яким та праця записана в „Ключі”, і сторінки, нпр.: 2 : 52 - 64. Коли ж праця чи книжка має кілька томів, то число тома треба писати після реєстраційного числа, а потім сторінки, нпр.: 4 - 3 : 2 - 8.

Не входячи в деталі, треба сказати, що це справді найкоротший і дуже зручний спосіб подавати відсилачі під текстом, без утрати багато місця й часу, але автор бере до уваги тільки одну зацікавлену сторону, а саме, автора, якому хоче влегшити працю. Та крім автора є ще й читач, якого автор не бере до уваги, а він чи не важніший у цьому питанні, бо літературу предмету чи джерела подаємо саме для нього.

З цього боку проект автора тим невідповідний, що читач мусить за кожним разом розшифровувати числа і заглядати до „Ключа”, що поміщений десь на кінці книжки чи розділу, щоб довідатись, що це за книжка записана під даним числом. А цього читач, як відомо, найбільше не любить, бо це його відриває від читання, тобто від слідкування за думками автора, і він не хоче навіть відвести очей від рядка, щоб глянути на примітки під текстом, не то що заглядати за кожний раз до „Ключа”. І читачем наукової праці є звичайно такий же дослідник, що цікавиться „літературою предмету”, як і автор, то він буде автора лихословити за те, що він, замість влегшити йому читання, спинює його своїми шифрами, хоч, може, він у своїй праці охоче покористувався б таким циферним способом. На мою думку, друга сторона, тобто читач, є важнішим чинником, і відсилачі треба подавати так, щоб йому було вигідно з ними знайомитися без зайвих труднощів.

Але в бібліографії є інший спосіб подавати джерела, якими автор користується, досить вигідний і практичний, хоч, може, не такий короткий і дешевий, як цей, а саме, автор подає ту чи іншу бібліографічну позицію тільки раз, а потім подає лише прізвище автора, том і сторінки, або перше слово заголовка, як книжка не має автора, нпр.: „Огієнко, 75”, або „Винар, 52-64”, або „Маслов”, 2, 48-60” (перше число означає том). Цей спосіб для читача тим вигідніший, що його можна подавати і в самому тексті в дужках для моментальної орієнтації, або й виносити в примітки під текстом, замість „ібідем”. „так само”, „там же” і т. п.

Б. Романенчук

П'ЯТДЕСЯТЛІТТЯ УВУ

ках”. В 1923—1956 рр. вийшло шість томів „Наукових збірників”, в яких надруковані праці з різних ділянок науки — гуманістики, філософії, історії, природознавства, права, економії, археології, педагогіки та ін. Один із томів присвячений був проф. Ст. Дністрянському (т. IV, 1923, 318 ст.), а один на пошану Т. Г. Масарика (ч. I/1925/432 ст., ч. II/1930/265 ст.). Два останні томи (1948 і 1956) вийшли вже в Мюнхені і містять праці пражських і новоприбулих професорів.

В 1957 УВУ відновив видавання „Наукових записок” за участю всіх професорів у вільному світі, об'єднаних ідеєю спільної праці для української вільної науки.

РЕЦЕНЗІЇ Й ОГЛЯДИ КНИЖОК

Яр Славутич

Між стихією і майстерністю.

Микола Верес. В ЧУЖИННИХ ПРИПЛАВАХ. [Без вид.], Лондон, 1967, 292 ст.

Поезію Миколи Вереса можна порівняти з гірським потоком, що нестримно несе вниз, із високих гір, усе, що трапляється на стрімкій дорозі. Наближаючись до гирла, той потік виносить і коштовні перли, і непотрібний намул. Із неконтрольованою поезією інакше й бути не може.

Хист М. Вереса має дві особливості: поривчастий ліричний струм і газетну публіцистику, щоправда, кращої якості. Дуже часто ці особливості переплітаються й доповнюють одна одну. На питання, чи має М. Верес літературне обличчя, властиве лише йому, треба відповісти, що має, хоч і не таке виразне, як хотілося б.

Учителями М. Вереса були Володимир Сосюра і, як це не дивно, С. Єсенін. Останній, до речі, визначний лірик, впливав на українського поета гіршою стороною своєї творчості — богемщиною. Бурлацьке життя М. Вереса інтуїтивно знайшло собі щось подібне в неспокійному, богемістичному житті російського поета.

Книга „В чужинних приплавах” має три розділи. Перший з них, із дуже умовною назвою „Київські весни”, де переважає інтимна лірика, видається найкращим. Поряд проїнятих жаром, часто непересічних ліричних поезій, є тут і романси, і

навіть танго, що так і проситься на музику.

Добре звучить „Повільний вальс”, у якому М. Верес успішно змагається з піснярем А. Малишком, і спомин „Київське літо”, в якому поет у роки юності водив „кияночку”, і багато інших, наелектризованих поезій про зустріч з коханою, про молодість, про щире любов і рідну природу. Поет не без підстав сумує за тим, що минуло, добираючи точні слова, надаючи доброї тональності своїм віршам, що стихійно плетуться, як „мелодії ланів”.

*Дивлюсь у даль, де половіє колос,
Де літо ллє мелодії ланів,
І в леті їх ловлю твій любий голос,
Який в полях давно віддаленів.*

(Стор. 72)

Справді, прекрасна строфа, майстерно збудована, з алітерацією на Л, із дзвінкими римами. Саме в цій і подібних строфах, розкиданих по всій книзі, дає поет свідчення того, що він, прагнучи майстерности, може її досягнути. Не менш майстерно впорався поет і з віршем „Півонії”, де влучно вжите внутрішнє римування. Ось перша строфа:

*На зламі вулиці до клена тугиться
В пориві юному черемхи стан.
Ти так горнулася, та все минулося,
Укрилось близнами болючих ран.*

(Стор. 150).

Любовна лірика М. Вереса, гадаємо, буде мати попит у масового читача. Це, либонь, найсильніший „коник” поета. Навіть елементи поміркованої богемщини й „любовного патріотизму” імпонуватимуть саме цього типу читачеві:

*Що шукаєш в мені ти, чужинко,
Не чіпляйся, не ваб, відійди,
Не вкрадайся у серце Миколи
І до нього не май ти жалю, —
Я чужинки не хочу ніколи,
Я землячку безмірно люблю...*

(Стор. 127).

„Полум'яні дороги”, другий розділ книги, об'єднує поезії про визвольну боротьбу — мова йде передусім про УПА. Генерал Т. Шухевич-Чупринка та його бойові друзі слушно домінують у цьому розділі.

Муза М. Вереса не цурається й газетної публіцистики. Думаємо, що й така поезія, розрахована на маси, потрібна. Є. Маланюк перетворював її на велику поезію. Але М. Верес іноді вміє вийти поза межі газетності і створити вірші доброго, високого звучання.

Третій розділ, „Скрижалі історії”, — це відгуки на історичні ювілеї та інші визначні події. Цікаво задуманий, цей розділ своїм виконанням не дорівнює попереднім. У М. Вереса дуже загальне, без конкретної індивідуалізації, трактування окремих світлих і трагічних періодів України. Немає вникнення в добу, про яку пише поет. Немає також лексики, притаманної певній добі. Цей важливий чинник у Вереса цілком відсутній. Проте він і тут, завдяки патосові та активістичному наставленню, часто виходить переможцем.

Більшість віршів третього розділу, як і в попередніх, занадто довгі: автор надмірно багатомовний, він просто не знає, де зупинитися, тому й негує елементарні закони будови віршованих творів. Іноді зустрічаємо по два вірші на ту саму тему, часто слабкі, бо нічого нового не додають, нпр., „Броди” і „Товаришеві з-під Бродів”, „Конотоп” і „Трисотліття”.

Мова М. Вереса значно краща за

мову інших еміграційних поетів, але не бездоганна. Вкажемо лише на деякі огріхи, москалізми, яких наш поет, до речі, журналіст і редактор, не мусів би вживати: три льва, зам. три леви; бувший, зам. колишній; стремлінь, зам. прагнень; до завтрього — прислівники не відмінюються, хібащо поет мав на увазі „до завтрішнього”. Таких мовних огріхів, правописних і наголосових — значно більше.

Уживає М. Верес іноді советський правопис, взорований на російському, нпр., зітха, зітхне, зітх, зітханя, замість зідхає, зідхне, зідх, зідхання. Короткі форми, в роді зідха, вселя, чуть, стать, краще оминути, вживаючи лише повних: зідхає, вселяє, чути, стати. І навпаки, в прикметниках жіночого роду краще з л а, а не з л а я (з царини фолкльору!). Дуже погано, коли „Й” йде після приголосного: „червень йде”, „назустріч йду” — треба: червень іде, назустріч іду.

З наголосами в М. Вереса також не все гаразд. Здається, що в кожному третьому вірші є неправильно наголошене слово, нпр.: прапо́ри, зам. прапо́ри, вільний, зам. вільний, знéнацька, зам. знéнацька; (цей прозаїзм зовсім не надається для поезії, хібащо для народньої чи гумору), серджу́сь, зам. се́рджусь, прийдé, зам. при́йде, о́вид, зам. о́вид, кра́йнів, зам. кра́йнів; але краще: кра́йн, па́лить, зам. па́лить власне треба: розпа́лює, ма́нить, зам. ма́нить...

Маючи хист і вже неабиякий досвід у віршуванні, М. Верес може піднятися на значно вищий дівець, якщо дбатиме про свою мову.

Оксана Керч

Докія Гуменна. Родинний альбом. Вид. авторки. Н.Й., 1971, 347 ст.

Докія Гуменна не вперше звертається в свій літературний творчо-

сті до теорії еволюції. Ця книжка, разом з давнішими творами, як „Благослови мати” та „Золотий плуг”, це зовсім новий і покищо єдиний рід в нашій літературі так званої наукової фантастики, в якій белетристична форма поєднується з науковими дослідженнями. Щоб написати ці книжки, авторка мусіла простудіювати чимало праць археологів, етнографів та філологів, перелік яких і вмістила на кінці книжки.

Тема „Родинного альбому” незвичайно приманлива своєю недослідженістю та тасмнічністю. Не дивно, що допитливий розум письменниці сягнув по неї, завдавши собі чимало праці. Книжку треба читати уважно, бо вона пересипана безліччю відомостей, доказаних чи спірних, безліччю прізвиськ та назв. Все ж, переборовши цей досить важкий матеріал, читач не може з’ясувати собі, що переконало авторку про походження людини від оформлених раніше тварин, яких людина, вважаючи своїми предками, почитала як богів. Можливо, що й сьогоднішній наш розум, перебуваючи в стані еволюції, не може збагнути: або тварини в ту сиву давнину були вже биками, козами чи турами і їх почитала вже теж сформована людина, або ж наші предки-тварини самі малювали свої подоби на стінах кам’яних печер. Хіба примітивні люди, ледве перейшовши із тваринного стану в стан „гомо сапієнс”, пам’ятали подобу своїх предків-звірів?

Проте, не вдаючись у те, чи теорія еволюції нас переконує і чи подобається, твір „Родинний альбом” навіяний незвичайною романтикою, яка бере в полон будь-якого читача. Романтика приємніша для сучасної людини, ніж „наукова праця”, вона рятує від емпірики біологічних наук, що просто депримує. Поставлене письменницею пи-

тання про людське начало в літературній формі — не таке песимістичне.

Особливою рисою книжки є її льокальність. „Родинний альбом”, це альбом української родини. Він поруч Аркасової „Історії Північної Чорноморщини” немов зв’язує відірваних від землі читачів незримими нитками з Україною.

Книга доповнена численними рисунками та фотографіями старовинних предметів наших предків з надр нашої землі. *Н. Пазуняк*

Ольга Косач-Кривинюк. Леся Українка: Хронологія життя і творчості. Редакція: Петро Одарченко, Любов Дражевська, Наталія Холодна-Ливицька у співпраці з Ізидорою Косач-Борисовою. Вид. УВАН, Нью Йорк, 1970, 932 ст.

„Хронологія...”, як монументальна книга багатством і цінністю матеріалів, є чи не найкращим пам’ятником поетці в ювілейний, 1971, рік. Це збірка листів поетки і даних з її життя; починається розвідкою про її рід — з боку батька (Косачів) і матері (Драгоманових) — який сягає в глибину віків, аж до XIV ст. Це козацько-старшинські роди, що на переломі XVIII і XIX ст. перетворились на дворянсько-урядничі родини. Головну частину книги становлять листи поетки до членів ближчої і дальшої родини та до провідних людей українського літературного й політично-громадського світу. Прогалини між листами поетки, поданими в хронологічному порядку, виповняє хроніка подій, а також зміст важливіших листів до поетки. Цінним доповненням книги є „Спомини й уваги” Ольги Косач-Кривинюк, сестри поетки, доведені до 1890 р. Працю попереджує передмова редакції та слово від авторки, яка подає використані джерела. Авторка впорядковувала родинний архів у незви-

чайно важких умовах підсоветської дійсності 1930-их років у Києві. Оригінали листування та деякі копії передала Ольга Кривинюк до УАН в Києві, що й використано в 10-томовому виданні 1959/65 рр. Копії листів та деякі оригінали вивезла Ольга Кривинюк під час II світової війни на захід і, вже хвора і знеможена, продовжувала опрацьовувати їх у важких побутових умовах післявоєнного часу в Німеччині (Авгсбург), де й померла в 1945 р., не завершивши всього із запланованої праці. Перед смертю Ольга Кривинюк передала рукопис до музею УВАН. Через кошти та важкі еміграційні умови здійснено це видання аж у 25-ліття смерті авторки. Знаменним є це видання тим, що воно не обтяжене цензурними заборонами. В „Хронології” опубліковано понад сотню недрукованих листів Лесі Українки до Михайла Кривинюка, чоловіка сестри Ольги, і до неї самої. Листи ці переважно політично - громадського змісту, свідомо не допущені сов. владою до советських публікацій, через те, що їх зміст порушив би офіційно встановлені там риси громадсько-політичного профілю поетки. Тому безцензурне видання її листування є вдаром по задумах підсов. критиків представити авторку „Лісової пісні” й „Боярині” у вигіднім для них світлі при помочі тенденційного вибору з її епістолярної спадщини. „Хронологія” закінчується спогадом Ольги Кривинюк про батька, Петра Косача, та статтями П. Одарченка про матір поетки, Олену Пчілку, й про авторку Ольгу Косач-Кривинюк. Далі поданий індекс прізвищ, скорочення та список жертводавців. На 12-ти сторінках подані фотознімки поетки та її родини.

Головна частина праці — листування Лесі Українки — є відкритою книгою життя поетки. Ми ба-

чимо його в різних аспектах, і особовість поетки вирисовується в усій своїй многогранності:

1. Атмосфера висококультурної української духом і формою родини проглядає вже з листів Лесі-дитини і підлітка. Відчувається близькість родинних відносин, саме відношення Лесі до родини: пошани і тепла до батьків, любови до брата Михайла і сестри Ольги й ніжно-материнського чуття до менших дітей, — брата й сестер, яких вона забавляла, доглядала, вчила.

2. На тлі багатого матеріалу з листів Лесі Українки до Михайла Драгоманова видно, як виробляється її власний громадсько-політичний світогляд; є в тому відчуття окремішності українського політично-визвольного руху від тодішньої російської і польської соціал-демократії, глибоко усвідомлена українська національна самобутність. З листів довідуємось теж, як поетка зглибила історичну роль Московії в відношенні до України. Поетка висловлює надію в листі, що її праця „послужить хоть якимсь „противідєм” тим брошурам про Хмельниччину і „возоєдиненіє”, що служать досі єдиною історією України на „народних чтєниях” і... трують думку народну”. „Поряд з тим, — пише поетка, — се проба показати органічний зв'язок нашої недавньої минувшини і її ідеалів з теперішнім нашим становищем і всесвітніми демократичними ідеалами”, (645) (з недрукованого дотепер листа до М. Кривинюка).

3. Яскраво виступають з листів Лесі Українки також її етично-моральні засади — за правду треба боротись тільки чесними засобами, навіть із противником, що не признає тих самих правил. „Нехай правда буде нашим законом”, пише вона (678).

4. Головний аспект індивідуальності Лесі Українки, що його піз-

наємо з листування, це поет-творець, який стоїть у безнастанній боротьбі з долею і переможно виборює свій шлях до вершин. Читач відчуває зростання поетки. Листи Лесі Українки і її твори сприймаються як велична симфонія її життя, що своїми останніми могутніми акордами засвідчила її геніальність і неповторність. Листи відкривають дещо з її розуміння творця-письменника, врешті поняття написаного вже твору, як самостійного завершеного ества, до якого навіть творець його вже не має права (в листі до О. Кобилянської про драму „Камінний Господар”).

Естетичні погляди поетки виявлені головню в її інтерпретуванні в листах власних драматичних творів, — „Лісової пісні”, „Кассандри”, „Камінного господаря”, — а знаменують ці погляди такі елементи: правда мистецького зображення в розумінні внутрішньої сутності речей, передача краси природи, як відповідника внутрішній красі людської істоти та висока ідейність у протиставу до утилітарної тенденційності в творчості.

5. З листів Лесі Українки пізнаємо також літературного критика, — суворого і точного, що не йде на компроміси, де мова про мистецьку вартість твору. В цьому відношенні цікаві її листи до І. Франка відносно деяких його творів та й думки про тайни творення. Цікаві також її вислови в листах до О. Кобилянської про її твори та про процес творчості й натхнення автора.

З листів пізнаємо Лесю Українку, як противника народницької літератури й критики, яку заступали О. Кониський, Б. Грінченко, І. Нечуй-Левицький та С. Єфремов, головню в її полемічній зударі з останнім. Поетка боронить модернізм, перегукуючись з його речниками — М. Вороним, В. Стефаником, А.

Кримським, О. Луцьким, а рівночасно запевняє в листах, що не покине прапора свого неоромантизму. При літературній тематиці в листах відчувається велика обізнаність авторки з світовою літературою в оригіналах завдяки її знанню всіх головних європейських мов; про це ж свідчить її праця літературного перекладача.

Поглянувши з віддалі на цілість цього прекрасного зразка епістолярної творчості, бачимо в авторці могутнього борця, що проходить свій шлях „тридцятилітньої війни” без нарікань, безнастанно перемагаючи найважчі перепони й даючи відсіч ворогам і супротивникам, а ними була смертельна туберкульоза, що точила її організм усе життя — з одного боку, а політичний і національно-соціальний гніт російського царства — з другого боку, а при тім дуже болюча для неї громадсько-політична незрілість української спільноти.

Оксана Керч

Олександра Шпак. З книги життя, оповідання. Вид. автора, Бу. Айрес, 1968, 290 ст.

Тематика одинадцяти оповідань — світ галицького села, злидні та війна. Дія проходить в галицьких селах, найчастіше на Гуцульщині. Можливо, вони писані в повоєнні роки, як запис свіжих вражень, тому сюжетно й стилево не вносять ніякого свіжого літературного елемента. Це не книга життя, а коротенькі розділи, в яких події не викликають проблем і авторка їх не розв’язує. Ці події, можливо, зворушують і читача невеселими автентичними спогадами.

Зовсім іншим з стилевого боку є останнє, довше, оповідання „До Канади”. Записане з автентичної розповіді, а, можливо, з обсервацій відмінної від європейської дійсно-

сти, пульсує повнокровним життям перших здобувників канадської пущі-гомстеду. Написане в стилі епічних творів талановитих попередників Олександри Шпак—Іллі Киріака та Олекси Лугового, віддає характер цілинної землі та важкого життя піонерів, їхнє нескладне, проте незвичайно цікаве життя. Без особливих літературних трюків, перед читачем вирисовуються характери, наче персонажі Куриликових полотен. Це оповідання з'ясовує не лише читачеві, а, може, й самому авторові істину, що небуденна тема породжує стиль, який слід вважати літературним.

Оксана Керч

Алла Коссовська. Паморозь; поезії. В-во „Карби”, Нью Йорк, 1971, 78 ст.

Поетична збірка „Паморозь” Алли Коссовської, яка має вже деякий дорібок в поезії та в прозі, це згусток почувань, у яких сплелися бадьорі нотки з болем та острахом неминучої старости. Назва збірки „Паморозь” могла б означати, що молодечі пориви зморозили холодні подуви неминучої старости. Недаром у збірці багато передчувань смерті та стоїчного на вигляд приготування до далекої без вороття дороги. Просто не можна здавити зідхання, перчитуючи такої високої напруги рядки: „і в очах моїх світло свідомости згасне”. Все таки поруч важких тонів у збірці перебиваються й мажорні, як у народній пісні, що каже, „мертвому лежати, мені ж танцювати”, ясно, для поетеси „море житейськеє ще плеще”. Алла Коссовська оспівувач хвилини. Її радують чари золотої осені, вона закохана в море, вона вміє радіти сьогодинішнім днем у важкому, але ж цікавому „великому кеньйоні-Нью Йорку”, вона воскрешає спогади в рідному краю,

спогади романтики молодих літ. Неповторно гарний на вигляд альбомний вірш „Сантиментальна історія” про зрадливу весну над кручею Дніпра. Особливою якоюсь винахідливістю відзначаються поезії А. Коссовської. Вона вміє захопитись будь-якою дрібницею і зробити із злободенної теми поетичний твір. Це, мабуть, не часто подибуваний талант, що не мусить шукати теми, не мусить чекати надхнення та штудерно будувати сюжет. Вона їх має на поготові десь у закутках душі й вони з'являються спонтанно, щоб реалізуватись у поетичних рядках.

Багатство тем, що вмістили б томи збірок, тісниться в маленькій збірці й розсіває запах весни, квітів, моря, осінніх дощів, весняних голубих надвечір'їв, соняшних гарячих пляж — веселкове багатство палітри, якій відповідають сердечні почування, асоціації й якась всепокриваюча, всеобіймаюча любов до далекої, втраченої батьківщини, чари якої не затерлись заморськими дивами.

Не знати, в чому краса поетичних творів авторки — в свіжості нерівних строф, в асонансах, в силі почувань, а чи в людськості мотивів. Мабуть, в мішанині усіх цих елементів, на які склалися на вигляд прості, нештудерні, але незвичайно близькі читачеві поетичні перлини, якими змережана невеличка збірка.

Та, мабуть, найціннішою сторінкою цієї збірки та й усієї поетичної творчості Алли Коссовської є її гаряче серце, що любить і зиму, і зимову заметіль, і зимовий простір, і лещети, та викликає в поетки останні слова: „Хай живе життя, хай згине смерть!” І весняні чари в великодню ніч, пахучі гіяцинти, символ великодняго стола в Україні, килими зелені з Дніпром, полтавські поля з посрібленими тополями, таємничий сад молодости, і літній

день з розквітлими червоними ро-
жами у міських садах і полудень
над синім морем, що життя буден-
не перетворило в мрійну казку”, бо
в авторки, як і в орла, крилата ду-
ша, і серце буревійне, і любов до
природи в особливості тієї, що пе-
рекликається з чарами рідної землі.
Оці почування, що здається пере-
ливаються поза вінця поетичних
рядків, творять з невеличких роз-
міром, скромних за формою шедев-
ри поетичного напруження.

Оксана Керч

Ждан Ласовський. На щоглах
уявлень. Образи і Слова. Вид. Об-
єднання Мистців Українців в Аме-
риці, Н.Й., 1971, 95 ст.

Коли підходити до збірки поезій
та репродукцій чорних і кольоро-
вих тушів із звичайним ключем до
розв'язки мистецьких засобів тво-
ру, то слід кинути оком на репро-
дукцію образу і лише тоді перечи-
тати відповідний вірш. Тоді підхід
до вірша зраціоналізується і ми
зможемо об'єктивно сприймати суб-
єктивну настроєвість автора. Мо-
жемо теж оцінювати згадані поезії
простішим способом — шукати в
них авторових вражень і прийма-
ти їх або заперечувати. Мабуть, ос-
танній спосіб таки успішніший. Але
покиньмо стандартний спосіб чи-
тання книжки і перегорнім її до
останньої сторінки. Тут вірш „Со-
бор”. Відповідною ілюстрацією цьо-
го вірша є рисунок, що нагадує
церкву в середині. Воно або вигну-
тий іконостас, або вгнута копула,
або ікони, перемішані з постатями
вірних. Це, очевидно, наш суб'єк-
тивний погляд на рисунок. Перей-
дім до вірша і читаймо його другу
частину. Друга п'ятирядкова час-
тина вірша і без першої доповняє
наше враження від рисунок, який
ми самі назвали церквою в середи-
ні:

„Синя мряка співу

Цілувала вогкі фрески думок про
вічне життя, про Бога, який
Він різний, хай на всі лади
мальований.”

Отож маємо не лише відношення
до згаданого поєднання вірша з ри-
сунком, але й здогадуємось, під яким
впливом міг виникнути саме **такий**
вірш про собор, фрески, вічне жит-
тя, Бога. „Він на всі лади мальова-
ний”. Ліценція? Ні! Збагачення,
різноголоість, ширина.

Перша частина вірша об'явила,
що „зійшлися ікони, посвячені чеб-
рецевою водою”. Ікони українські,
бо чебрець атрибут український.
Церква стара, бо „зогріта думками
святих постатей, зарисованих пером
літописців на вічність.” Отож цер-
ква стара, вона навіває думки про
вічність.

Так розкладений вірш стає зовсім
простим і зрозумілим. Читач від-
чуває схвильованість, байдуже, що
вірш написаний описовою манерою.
Ця описовість притаманна цілій по-
спіль збірці. Це манера? Можливо,
але манера функціональна. І ляко-
нічна. Ось вірш „Парк”:

Зелений парк

став об'єктом нападу
молодих пекучих форм,
яких сам Пікассо не розумів.

Залиті цементом думки архітекта
стали нісенітницею.

Дерево впускало коріння в форму,
запроектовану в мистецькій

[школі.]”

В цьому коротенькому вірші нью-
йоркський парк у всій своїй модер-
ній красі з бовванями-спорудами,
що витискають суть парку — зе-
лень.

Вірш „Парк” об'єктивний. Немен-
ше читачеві стає сумно, він обуре-
ний, він озлоблений на adeptів мис-
тецьких шкіл, що пустошать при-
роду в ім'я Пікасових ідеалів. Мо-
торошним песимізмом віє з вірша
„Про Завтра”. Манера вірша подіб-

на до „Парку”, проте автор повторюваною фразою —

„Чужинче, сповісти Завтра,
що Сьогодні померло в неславі”
тому, що „життя виникало з пігулки” — зумів передати читачеві своє песимістичне враження.

У вірші „З Андських гір” фраза „червоний день повис кам'яною сльозою” відповідає візуальному враженню кожного, хто бачив гори в освітленні заходячого сонця. Тут оформлене враження кам'янистості і кольоровості гір з математичною точністю, байдуже, що автор не дотримався навіть стандартного розміру вірша.

Є у вірші „Музика” такий образ: „ховали фортепіано на розі вулиці Романтизму”. Цей вірш можна б назвати реквіємом для колись так розповсюдненої фортепіанної музики, що лунала на міських вулицях.

Збірка „На щоглах уявлень” присвячена в цілому Нью Йоркові, в якому живе, вчиться і малює Ждан Ласовський. Хоч як хотілося б про це місто писати мажорніше, мабуть, неможливо. Воно таке, як у збірці „На щоглах уявлень”.

І тому поезії Ждана Ласовського, хоч писані зовсім нетрадиційною манерою, щирі. Малює Ждан Ласовський, член Спілки Мистців, має кілька малярських вистав та прихильні критики, мостить собі дорогу в Спілку українських поетів, що маємо надію, постане на еміграції і вноситиме в культурну скарбницю свою частину творчих зусиль.

Ірина Пеленська

Лєся Українка. Бояриня; драматична поема. Видання Організації Українок Канади, Торонто, 1971, 142 ст.

Драматична поема „Бояриня” займає особливе місце в творчості Лесі Українки, як самотній, побіч „Лісової Пісні”, драматичний твір по-

етки з українською тематикою. Сам по собі твір не є історичний, але відбувається, як це є з більшістю драматичних поем Лесі Українки, на історичному тлі, цим разом у часах гетьманської держави, за Петра Дорошенка. Авторка прекрасно охопила своїм глибоким аналітичним поглядом положення України доби Руїни, зображуючи її при допоміг подій і переживань двох українських родин, тобто із звичайними, не історичними персонажами. Однак в долі героїні — трагічна доля тодішньої України.

Оксана, дочка значного козака із старшини, Олекси Перебийного, виходить з любови заміж за Степана, козацького сина, бурсака, б. учня Київської Академії, а тепер московського боярина на царському дворі. В очах Оксани Степан не був зрадником батьківщини. Обороняючись перед закидом зради України за службу батька й свою на царському дворі, після Переяславського договору, Степан каже:

„Не зраджував України мій батько!
Він їй служив з-під царської руки
не гірш, ніж вороги його служили
з-під польської корони.”

Після вінчання Оксана їде відважно з чоловіком-боярином в Москву. Однак дійсність багато гірша від очікуваної. Попавши в чуже, непривітне й вороже оточення московської столиці, водночас рабське й жорстоке, вільна дівчина з України вмирає з туги, подолана ностальгією.

Твір з таким ідейним підложжям, з виразним протимосковським настановленням, поглиблений особистим настановленням авторки, не мав і не має виглядів появитися в Україні. А втім, твори Лесі Українки не були перевидані навіть у 100-річчя народин поетки. в ювілейний рік. який був дуже шумно проголошений і відкритий у Москві і в Києві.

Бажаючи унеможливити появу

„Боярині” в Україні, москалі ще з кінцем 20-их років викрали з Гадяча і, мабуть, уже знищили рукопис цієї драматичної поеми, яка не побачила світу за життя авторки, очевидно, з цензурних причин, а видрукувала її Олена Пчілка в часописі „Рідний Край” щойно в 1914 р. Вдруге появилася „Бояриня” 1918 р. в Українському видавництві в Катеринославі (Но. 31, 1918, ст. 48) окремою книжкою, а втретє у виданні київської „Книгоспілки” 1923 р.

На цьому закінчується видання „Боярині” друком; у повному виданні творів ДВХУ (Державного Видавництва Художньої Літератури) 1963 р., з нагоди 50-річчя смерті Лесі Українки, „Боярині” вже немає, хоча це високомистецький твір, написаний із сильним почуттям, глибоким психологізмом персонажів і доброю композицією, з притаманними Лесі гострими змістовними діалогами.

Ідейний зміст „Боярині” сьогодні не менше актуальний, як був за царату в XVII столітті. Як і тоді боротьба закінчилася тим, що

„Зломилась воля,
Україна лягла Москві під ноги”

і ця руїна називається „миром”, під час якого Москва проливає кров поневолених народів, воює дибами, тортурами й масами шпигів. І вже тоді знала Леся Українка, що Богдан Хмельницький зробив велику помилку, присягаючи вірність Москві, а ті, що цієї присяги дотримувались, робили це даремно, бо „Москва сльозам не вірить”.

За літературно-мистецькі та за ідейно-політичні вартості „Бояриня” заслуговує на те, щоб її пригадати сучасникам. Дуже корисними є теж коментарі-передруки ранніх статей, поміщені в цій же книжці, поряд із текстом драма-

тичної поеми. Це стаття „Бояриня” Михайла Драй-Хмари (перегляд історичних, літературних і етнографічних джерел та їхні впливи на твір Лесі Українки, стаття Миколи Глобенка „Леся Українка” (аналіза слова Лесі Українки і її значення на тлі доби), стаття „Та, що пильнувала ватри” Івана Дзюби (роля Лесі Українки як національної поетки, її ідейна і філософічно-етична проблематика) та стаття „Слово, що палає” Богдана Марчука (про основні ідейні положення у мисленні Лесі Українки). Доповнюють ці літературно-критичні розвідки нарис Катерини Штуль „Одного полудня в Гелуані (час постання Боярині) та недрукований досі лист Лесі Українки „Голос однієї російської ув’язненої”, написаний з приводу приїзду царя Миколи до Франції, де французькі поети влаштували йому величавий прийом і писали вітальні вірші.

Припускаємо, що наш читацький загал прийме прихильно появу „Боярині”. Організація Українок Канади продовжила цим виданням шляхетні традиції української жіночої організації в ділянці культу Лесі Українки і видань творів та літератури про них. Досі бо заходом цих організацій не лиш постав пам’ятник Лесі Українки в ЗСА, але появились твори поетки англійською мовою у виданні Союзу Українок Америки 1953 р. (книжка „Дух полум’я”) поета Персіфала Канді, а заходом Комітету Українок Канади, за редакцією д-ра К. Біди, вийшла 1968 р. книжка віршів і драматичних поем Лесі в англійському перекладі Віри Річ. В 1970 р. побачила світ книга листування Лесі Українки з її біографією п. з. „Леся Українка. Хронологія життя і творчості” заходом ВУАН, при активній фінансовій підтримці жіночих організацій ЗСА й Канади.

БІБЛОГРАФІЯ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗА 1945 — 1970 РОКИ

ПРОЗА

РОМАНИ, ПОВІСТІ

Борис Антоненко-Давидович. Смерть; повість. „Укр. вид. спілка”, Лондон, 1954, 130 ст.

Григорій Афнер. Висота 227; повість з визвольних змагань 1917-20. Вид. автора, Париж, 1952, 178 ст.

Григорій Афнер. Поручник Ілько Вовчаренко; історична повість з часів визвольних змагань. Вид. автора, Париж, 1952, 163 ст.

Григорій Афнер. За Львів; повість з часів визвольних змагань. Вид. автора, Париж, 1952.

Іван Багряний. Тигролови; роман. Вид. „Прометей” [Новий Ульм], ч. 1/1946/168 ст., ч. 2/1947/137 ст.

Іван Багряний. Сад Гетсиманський; роман. Вид. „Україна”, Новий Ульм, 1950, 560 ст.

Іван Багряний. Огненне коло; повість про трагедію під Бродами (частина з IV тому роману Маруся Богуславка). Вид. „Україна” [Новий Ульм], 1953, 203 ст.

Іван Багряний. Тигролови; роман. Друге видання. Вид. „Прометей”, Детройт, 1955, 280 ст.

Іван Багряний. Тигролови; повість (скорочено). Вид. Шк. Ради УККА, Н.Й., 1970, 48 ст.

Багряний Іван. Антон Біда—герой труда; повість про Ді-Пі, відповідь людоловам. Вид. „У-

країна”, Новий Ульм, 1956, 271 ст.

Іван Багряний. Маруся Богуславка; роман. Перша книга трилогії *Буйний вітер*. Вид. „Україна”, Новий Ульм, 1957, 424 ст.

Іван Багряний. Людина біжить над пріреюю; роман. Вид. „Україна”, Новий Ульм, 1965, 331 ст.

Юрій Балко. Інженер Марченко; фантастична повість. Вид. „Пу-Гу”, Авґсбург, 1947, 74 ст.

Василь Барка. Рай; роман. Вид. „Свобода”, Джерзі Сіті, 1953, 308 ст.

Василь Барка. Жовтий князь; роман. [Без вид.] Мюнхен, 1963.

Віталій Бендер. Марш молодости; роман у двох частинах. Вид. „Дніпрова хвиля”, Мюнхен, 1954, 324 ст.

Юліян Бескид. Теофанова дочка; повість. [Без вид.] Регенсбург, 1946, 62 ст.

Василь Биков. Мертвим не болять; повість. Переклад з білоруської мови і передмова І. Кошелівця. Вид. „Пролог”, Н.Й., 1966, 196 ст.

Володимир Бирчак. Проти закону; історична повість з княжих часів. Вид. І. Тиктора, Вінніпег, 1953, 127 ст.

Рекс Біч. Залізний шлях; повість у двох частинах. Переклад з англ. мови [Без перекла-

дача]. Вид. І. Тиктора, Вінніпег, ч. I/1951/127 ст.; ч. II/1952/132 ст.

Ярослав Бохенський. Тайна червоного посольства; сенсаційна повість. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1966, 181 ст.

М. Брадович. Чужиною; повість. Вид. „Промінь”, Бу. Айрес, 1947, 92 ст.

М. Брадович. На Москву; повість. Вид. „Америка”, Філадельфія, 1951, 110 ст.

М. Брадович. Ідея і чин; повість. Вид. СУБ, Лондон, 1958, 95 ст.

В'ячеслав Будзиновський. Пригоди запорозьких скитальців; історична повість. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1957, 210 ст.

Володимир Буженко. На степу червоної землі; історична повість про місіонську еміграцію. Вид. ООВВ, Прудентопіль, 1962, 176 ст.

Володимир Буженко. Пустинник на Зеленому Клинні; повість. Вид. ОО Васильян, Бразилія [Прудентопіль], 1962, 128 ст.

Юрій Буряківець. Нездоланні; роман [2-й том]. Вид. автогра, Трентон, 1958, 336 ст.

Франц Верфель. Пісня про Бернадету; роман. Переклад Гр. Голіяна. Вид. М. Денисюка, Бу. Айрес, 1956, 527 ст.

Ірина Винницька. Кам'яна сокира; повість. Вид. „Бистриця”, Гайзенав, 1947, 71 ст.

Ірина Винницька. Музика; повість. Вид. М. Денисюка, Бу. Айрес, 1954, 211 ст.

Ірина Винницька. Кам'яна сокира; повість. Друге виправ-

лене і доповнене видання. Вид. „Самопоміч”, Н.Й., 1967, 71 ст.

Володимир Винниченко. Нова заповідь; роман у двох частинах. Вид. „Україна”, Новий Ульм, 1950, 508 ст.

Володимир Винниченко. Соняшна машина. Частина перша, 4-те видання. Редакція і післяслово В. Чапленка. Вид. „Прометей”, Н.Й., 1962, 312 ст.

Володимир Винниченко. Відродження нації; роман в трьох томах. Т. III — *Доба Гетьманщини, Доба Директорії, Доба Отаманини*. Друге незмінне вид. [фотодрук]. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1968, 536 ст.

Віра Вовк. Вітражі; роман. Вид. „На горі”, Мюнхен, 1961, 47 ст.

Марко Вовчок. Маруся; повість. 88-ме видання. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1956, 144 ст.

Марко Вовчок. Маруся; повість. Вид. СУБ, Лондон, 1967, 112 ст.

Віталій Волков. Довбуш; роман. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1962, 304 ст.

Петро Волиняк. Кубань — земля українська козака... репортаж. Вид. „Полтава”, Бу. Айрес, 1948, 70 ст.

Луїс Воллес. Бен Гур; історична повість з часів Христа. Видання друге. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1959, 190 ст.

Олекса Воропай. Пригоди Марка Чубатого; повість. Вид. „Укр. думка”, Лондон, 1954, 100 ст.

Гордій Вузол. В обіймах давуна. Відбиток минулої дійсності; повість в трьох частинах. Вид. „Промінь”, Бу. Айрес, 1946, 126 ст.

Генрі Р. Гаггард. Дочка Монтезуми; роман у двох частинах, з часів завоювання Мексики. Переклад А. Цурковського. Вид. „Київ”, Філядельфія, ч. 1/1953/160 ст.; ч. 2/1953/165 ст.

Володимир Гай. Шукачі блакитних перлів; повість із сучасного життя. Вид. Т-ва „Універс. б-ка”, Регенсбург, 1947, 74 + XII ст.

Володимир Гай. Мандрівка в безвість; фантастична повість. Вид. Т-ва „Універс. б-ка”, Регенсбург, 1947, 67 ст.

Олександр Гай - Головка. Поединок з дияволом. Фільми наших днів; повість в двох томах. Вид. І. Тиктора, Вінніпег, т. 1/1950/143 ст.; т. 2/1950/160 ст.

Василь Гайдарівський. Заячий пастух; повість. Вид. „Слово”, Н.Й., 1962, 164 ст.

Анатоль Галан. Будні советського журналіста; розповідь. Вид. „Перемога”, Бу. Айрес, 1956, 212 ст.

Анатоль Галан. Між двома смертями; повість. Вид. „Наша батьківщина”, Н. Йорк, 1966, 148 ст.

Анатоль Галан. Пригоди Рубенса; повість. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1968, 118 ст.

Анатоль Галан. Хам; віршована повість. Вид. Ю. Середяка. Бу. Айрес, 1970, 109 ст.

Микола Гоголь. Тарас Бульба; повість. Вид. Т-ва „Універс. бібліотека”, Регенсбург, 1947.

Микола Гоголь. Сорочинський ярмарок; повість. Вид. „Нові дні”, Зальцбург, 1947, 25 ст.

Микола Гоголь. Тарас Бульба; істор. повість. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1964, 148 ст.

Олесь Гончар. Собор; роман. Вид. „Наша батьківщина”, Н. Й., 1968, 169 ст.

Олесь Гончар. Собор; роман. Вид. „Смолоскип”, Балтімор, 1968, 239 ст. [Передрук із ж. Вітчизна].

Олесь Гончар. Собор; роман. Вид. Музею церкви в Бавнд-Брук, Н.Й., 1968, 158 ст.

Юрій Горліс-Горський. Холодний яр, ч. І., видання 3-тє. Вид. „Говерля”, Н. Йорк, 1961, 173 ст.

Юрій Горліс-Горський. Холодний яр; ч. II. вид. 2-тє. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1961, 368 ст.

Юрій Горліс-Горський. Холодний яр; повість (у двох частинах), видання четверте. Вид. М. Мироненка, Лондон, 1967, 434 ст.

Борис Грінченко. Соняшний промінь; повість. Вид. „Говерля”, Н.П., 1965, 137 ст.

Докія Гуменна. Діти чумацького шляху; роман у 4-х книгах. Кн. 1-ша — У запаших полях. Вид. „Укр. трибуна”. Мюнхен, 1948, 139 ст.

Докія Гуменна. Діти чумацького шляху; роман у 4-х книгах. Кн. 2-га — Брами майбутнього. Вид. „Українська трибуна”, Мюнхен, 1948, 196 ст.

Докія Гуменна. Діти чумацького шляху; роман у 4-х книгах. Кн. 3-тя — Розп'яте село. Вид. „Укр. трибуна”, Мюнхен, 1948, 165 ст.

Докія Гуменна. Діти чумацького шляху; роман у 4-х книгах. Кн. 4-та — Ніч. Вид. автorkи, Н.Й., 1952, 248 ст.

Докія Гуменна. Мана; повість. Вид. УВАН, Н.Й., 1952.

Докія Гуменна. Велике цабе; повість. Вид. авторки, Н.Й., 1952, 155 ст.

Докія Гуменна. Хрещатий яр; роман - хроніка. Вид. „Слово”, Н.Й., 1956, 488 ст.

Докія Гуменна. Епізод із життя Європи Критської; повість - феєрія. Вид. авторки, Н.Й., 1957, 144 ст.

Докія Гуменна. Скарга майбутньому; роман. Вид. „Слово”, Н.Й., 1964, 326 ст.

Докія Гуменна. Благослови мати; казка - есей. Вид. „Слово”, Н.Й., 1966, 265 ст.

Докія Гуменна. Золотий плуг; роман. Вид. „Слово”, Н.Й., 1968, 291 ст.

Вільгельм Гюнерман. На Божих окопах; повість із часів французької революції. Переклад з нім. м. Ірини Нестюк. Вид. ОО Васильян, Торонто, 1960, 192 ст.

Рікардо Гультрайдес. Дон Сегундо Сомбра; роман. Переклад з еспанської мови О. Сацюка. Вид. М. Денисюка, Бу. Айрес, 1955, 303 ст.

Володимир Гжицький. Чорне озеро (Кара-кол); екзотичний роман у 2-ох частинах. Вид. „Українське слово”, Регенсбург, ч. 1/1948/120 ст.; ч. 2/1948/128 ст.

М. Денисенко. Наша Січ-мати, повість-хроніка із шкільного життя. Вид. „Говерля, Н.Й., 1959, 32 ст.

Д[анієль] Дефб. Робінзон Крузо; повість для молоді. Переклад М. Сидора-Чарториського (конденсовано). Вид. „Говерля”, Н.Й., 1956, 128 ст.

Дені Дідрб. Жак фаталіст і його пан; [роман]. Повний текст у перекладі Івана Кошелівця. Вид. „Сучасність”, Мюнхен, 1970, 280 ст.

Іван Добрачинський. Листи Никодима; повість. З шостого польського видання переклав Ярослав Чумак. Вид. „Добра книжка”, Торонто, 1964, 564 ст.

Григорій Домашовець. З п'ятьми до світла; повість. [Вид. автора], Гартфорд, 1963, 143 ст.

Григорій Домашовець. Слідами правди; істор. повість з євангельського життя. Вид. автора, Гартфорд, 1954, 104 ст.

Віктор Домонтович. Доктор Серафікус; повість. Вид. „Укр. трибуна”, Мюнхен, 1947, 174 ст.

Віктор Домонтович. Без ґрунту; повість з підсоветського життя. [Вид. М. Борецького], Регенсбург, 1948, 217 ст.

Зосим Дончук. Гнат Кіндратович; повість. Вид. „Перемога”, Бу. Айрес, 1957, 197 ст.

Зосим Дончук. Море по коліна; сатирична повість. Вид. автора, Філядельфія, 1961, 295 ст.

Зосим Дончук. Перша любов; роман. Вид. автора, Філядельфія, 1962, 260 ст.

Зосим Дончук. Будинок 1313; роман. Вид. автора, Філядельфія, 1964, 295 ст.

Зосим Дончук. Ясновидець Гері; сатирична повість. Вид. автора, Філядельфія, 1965, 262 ст.

Зосим Дончук. І бачив я...; роман. Вид. автора, Філядельфія, 1967, 423 ст.

Зосим Дончук. Утрачений ранок; роман. Вид. автора, Філядельфія, 1969, 520 ст.

Зосим Дончук. В пошуках щастя; роман. Вид. „Власна хата”, Філядельфія, 1970, 370 ст.

Оксана Драгоманова. По той бік світу; повість. Вид. М. Денисюка, Бу. Айрес, 1951, 155 ст.

Федір Дудко. Чорторий; роман. Фільми української боротьби 1919-1920 рр. Вид. 2-ге. [Вид. Я. Пастушенка], Авгсбург, 1946, 206 ст.

Федір Дудко. Війна; роман. [Вид. Я. Пастушенка], Авгсбург, 1947, 154 ст.

Федір Дудко. Великий гетьман; історичний роман. Трете виправлене автором видання. Вид. „Гуртівні папери”, Авгсбург, 1948, 216 ст.

В. Єфер. Заколот атомів; фантастична повість. [Без вид.], На чужині [Регенсбург], 1947, 104 ст.

Галина Журба. Д а л е к и й світ; автобіографічна розповідь. Вид. „Перемога”, Бу. Айрес, 1955, 376 ст.

Галина Журба. Тодір Сокір; роман на тлі історії, ч. I. Вид. „Наша батьківщина”, Н.Й., 1967, 336 ст.

Іван Завзятий. Блудний син; роман у двох частинах. Літ. обробка І. Кошелівця. Вид. „Дніпрова хвиля”, Мюнхен, 1955, 295 ст.

Євген Загачевський. Львівська братія; повість пережитого. Вид. Бр. кол. вояків I УДІВІЗІЇ УНА, Торонто, 1961, 200 ст.

Марія Загірня. Гетьман Петро Сагайдачний; істор. повість. Вид. „Говерля”, Н. Йорк, 1957, 128 ст.

Марія Загірня. Тиміш Хмельниченко; історична повість. Видання третє. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1956, 192 ст.

Олексій Запорожець-Девлад. Гарбузова містерія; гумористична повість. [Без вид.], Бу. Айрес, 1956, 156 ст.

Олексій Запорожець-Девлад. Відсіч; повість, присвячена українській молоді. Видання Леґіону ім. С. Петлюри, Бу. Айрес, 1957, 308 ст.

Олена Звичайна. Золотий потічок з голодного Харкова; повість з часів нім. окупації України. Вид. Орг. Українок Канади, Вінніпег, 1947, 93 ст.

Олена Звичайна. Селянська санаторія; повість з часів московсько-большевицької окупації України (1933—1937). Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1952, 218 ст.

Олена Звичайна, О. Млаковий. Ворог народу; повість у двох томах. „Укр. вид. спілка”, Лондон, Т. I. *Проти течій*, 1966, 468 ст.; Т. II — *Планета рабів*, 1966, 470 ст.

Олена Звичайна. Страх; роман у двох томах. „Укр. вид. спілка”, Лондон, т. I/1957/360 ст.; т. II/1958/420 ст.

Вал[ентин] Злотополець. Син України; історична повість у трьох частинах. Фотокопія київського видання т-ва „Вернигора” з 1919 р. [Вид. Ігор Федів, Монтреал, без року], 223 ст.

Роман Іваничук. Мальви; історичний роман. [Передрук з

ж. „Вітчизна”.] Вид. „Наша батьківщина”, Н. Йорк, 1968, 138 ст.

Роман Іваничук. Мальви; історичний роман. [Передрук з ж. „Вітчизна”.] Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1969.

Михайло Івченко. Напоєні дні; повість. Вид. „Нові дні”, Зальцбург, 1946, 88 ст.

Олекса Ізарський. Ранок; повість. Вид. „Сучасність”, Мюнхен, 1963, 125 ст.

Олекса Ізарський. Віктор і Ляля; повість. Післямова Івана Кошелівця. Вид. „Сучасність”, Мюнхен, 1965, 127 ст.

Олекса Ізарський. Чудо в Мисловицях; повість. Вид. „Сучасність”, Мюнхен, 1967, 151 ст.

Альоїс Їрасек. Песиголовці; повість. Переклад з чеської м. [Без перекладача і місця], 1949, 312 ст.

Андріян Кащенко. Борці за правду; істор. оповідання [повість]. Вид. Укр. книгарні. Едмонтон, 1946, 141 ст.

Андріян Кащенко. Під Корсунем; істор. повість. Вид. „Нові дні”, Зальцбург, 1946, 190 ст.

Андріян Кащенко. Борці за правду; історична повість. Вид. Т-ва „Універс. б-ка”, На чужині, [Регенсбург], 1947, 176 ст.

Андріян Кащенко. Зруйноване гніздо; істор. повість. Вид. Т-ва „Універсальна бібліотека”, На чужині, [Регенсбург], 1947, 160 ст.

Андріян Кащенко. Під Корсунем; історична повість. Вид. Т-ва „Універс. б-ка”, На чужині [Регенсбург], 1947, 174 ст.

Андріян Кащенко. У запалі боротьби; істор. повість. Вид.

Т-ва „Універс. б-ка”, На чужині [Регенсбург], 1947, 192 ст.

Андріян Кащенко. З Дніпра на Дунай; істор. повість. Вид. Т-ва „Універс. б-ка”, На чужині [Регенсбург], 1948, 115 ст.

Андріян Кащенко. З Дніпра на Дунай; історична повість, четверте видання. В-во „Говерля”, Н.Й., 1956, 96 ст.

Андріян Кащенко. Запорозька слава; історична повість. В-во „Говерля”, Н. Йорк, 1965, 80 ст.

Олівер Дж. Кервуд. З тавром убійника; повість. Переклад з англ. мови [Без перекл.]. Видання друге [передрук]. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1962, 166 ст.

Іван Керницький. Герой передмістя; повість. Вид. „Книгоспілка”, Н.Й., 1958, 198 ст.

Оксана Керч. Альбатроси; роман. Вид. Ю. Середяка, Бу. Айрес, 1957, 310 ст.

Оксана Керч. Наречений; роман. Вид. „Гомін України”, Торонто, 1965, 279 ст.

Петро Кізко. Устим Безридний; повість. Ч. I. „Укр. видавництво”, Мюнхен, 1956, 176 ст.

Ірена Книш. Віч-на-віч із Україною; горстка радянських вражень. Вид. авторки, Вінніпег, 1970, 126 ст.

Ольга Кобилянська. В неділю рано зілля копала; повість. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1952, 189 ст.

Ольга Кобилянська. В неділю рано зілля копала; повість у 3-х частинах. Вид. I. Тиктора, Вінніпег, ч. I/1952/128 ст., ч. II/1952/128 ст.; ч. III/1952/128 ст.

Ольга Кобилянська. У неділю рано зілля копала; повість.

Вст. стаття П. Филиповича. Вид. „Перемога”, Бу. Айрес, 1954, 222 ст.

Ольга Кобилянська. Царівна; повість. Третє вид. Вид. „Сурма”, Н.Й., 1954, 432 ст.

Ольга Кобилянська. Земля; повість. Передмова Л. Білецького. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1954, 324 ст.

Людмила Коваленко. Рік 2245; роман-утопія. Вид. авторки, [Н.Й., 1957], 212 ст.

Людмила Коваленко. Степові сбрії; повість, частина перша трилогії *Наша не своя земля*. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1964, 226 ст.

Людмила Коваленко. Прорість; повість, частина друга трилогії *Наша не своя земля*. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1966, 255 ст.

Людмила Коваленко. Її окрадену збудили; роман, частина третя трилогії *Наша не своя земля*. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1968, 240 ст.

М. Ковальська. Ганна; роман. Вид. „Дніпрова хвиля”, Мюнхен, 1957, 126 ст.

Петро Колибай. Розірване коло; повість з часів останньої війни. [Без вид.] Лондон, 1958, 217 ст.

Юрій Колісниченко, Сергій Плачинда. Неопалима купина; історичні повісті. Частина I. Роксоляна, Лисавета Гулевичівна. [Передрук з кн. „Неопалима купина”. „Молодь”, Київ, 1968]. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1970, 95 ст.

Наталена Королева. Предок: З анналів і легенд; історична повість. Твори т. I., 3-ге видан-

ня. Вид. „Добра книжка”, Торонто, 1961, 292 ст.

Наталена Королева. Без коріння; життєпис сучасниці, 3-тє видання. Вид. Укр. лікарського т-ва ПА, відділ у Клівленді, 1968, 217 ст.

Наталена Королева. Квід ест верітас? (Що є істина?); історична повість. Вид. М. Денисюка, Чікаго, 1961, 451 ст.

В. Королів-Старий. Чмелик; роман для юнацтва. Друге вид., І. Федева, Монреаль, 1955, 419 ст.

Юрій Косач. День гніву; повість про 1648 рік. Вид. „Українське слово”. Регенсбург, 1948, 254 ст.

Юрій Косач. Еней і життя інших; повість. В-во „Прометей”, Новий Ульм, 1947, 92 ст.

Алла Косовська. Гірський вовк; повість. Вид. Ю. Середяка, Бу. Айрес, 1967, 194 ст.

Михайло Коцюбинський. Тіні забутих предків; повість. [Без вид-ва], Авґсбург, 1948, 96 ст.

Михайло Коцюбинський. Фата морґана. З сільських настроїв; повість. [Без вид-ва]. Авґсбург, 1948, 110 ст.

Меланія Кравців. Дорога; роман. Вид. „Гомін України”, Торонто, 1955, 244 ст.

Уляна Кравченко. Хризантеми; повість. Вид. М. Денисюка, Чікаго, 1961, 416 ст.

Сава Криlach. Самостійник; повість у 3-х частинах. Вид. І. Тиктора, Вінніпег, ч. 1/1955/128 ст.; ч. 2/1955/128 ст.; ч. 3/1955/128 ст.

Р. Ю. Крук - Мазепинець. Дурні діти; хроніка наших днів

(2-ге незмін. видання). В-во „Говерля”, Н.Й., 1955, 144 ст.

Володимир Куліш. Пацани; повість про безпритульних. Вид. „Шлях перемоги”, Мюнхен, 1967, 319 ст.

Пантелеймон Куліш. Чорна рада; роман-хроніка. Вступне слово Д. Штикала. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1955, 182 ст.

Пантелеймон Куліш. Чорна рада; роман-хроніка. Вид. 4-те. В-во „Говерля”, Н. Йорк, 1967, 176 ст.

Пантелеймон Куліш. Чорна рада; історична повість-хроніка 1663 р. (виїмки). Вид. Шк. Ради, Н.Й., 1968, 48 ст.

Теодор Курпіта. Блакитні троянди; автобіографічна повість. Укр. літ. вид-во, Чікаго, 1966, 93 ст.

Галя Лагодинська. До сонця — до волі. Мандрівка юности; повість. Вид. М. Денисюка. Чікаго, 1961, 254 ст.

Микола Лазорський. Гетьман Кирило Розумовський; роман-хроніка 18 віку. Вид-во „Дніпрова хвиля”, Мюнхен, 1961, 752 ст.

Микола Лазорський. Степова квітка; історичний роман про султаншу Роксолану. В-во „Дніпрова хвиля”, Мюнхен, 1965, 363 ст.

Мирослава Ласовська. Під „чорним небом”; повість. Вид-во „Пробоем”, Торонто, 1966, 207 ст.

Корнило Ластівка. Відірвані листки; повість і нариси. В-во „Наш клич”, Бу. Айрес, 1968, 112 ст.

Іван Нечуй-Левицький. Микола Джеря; повість. Вид. Т-ва

„Універс. б-ка”, На чужині [Регенсбург], 1948, 170 ст.

Іван Нечуй-Левицький. Кайдашева сім'я; повість. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1951, 148 ст.

Іван Нечуй-Левицький. Хмари; повість. Передмова Л. Білецького. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1952, 359 ст.

Іван Нечуй-Левицький. Причепа; повість. Передмова О. Старчука. Вид. „Тризуб”, Вінніпег, 1955, 274 ст.

Семен Левченко. За волю і державу; повість з визвольних змагань. Вид. автора, Лондон, 1966, 494 ст.

Богдан Лепкий. Крутіж; повість з козацьких часів. [Вид. М. Борецького], Регенсбург, 1947, 173 ст.

Богдан Лепкий. Мотря; історична повість у двох томах. Вид. „Промінь”, Бу. Айрес, 1949, 492 ст.

Богдан Лепкий. Батурин; історична повість. Вид. „Праця”, Прудентопіль, 1950, 311 ст.

Богдан Лепкий. Під тихий вечір; повість - казка. Вид-во „Тризуб”, Вінніпег, 1953, 318 ст.

Богдан Лепкий. Мазепа. З-під Полтави до Бендер; повість. Вид. НТШ—УВАН, Н.Й., 1955, 346 ст.

Богдан Лепкий. Полтава; історична повість - трилогія. Т. I. Над Десною. Вид. „Праця”, Прудентопіль, 1955, 287 ст.

Богдан Лепкий. Мазепа; трилогія. Полтава; історична повість, т. II. Вид. М. Денисюка, Чікаго, 1955, 420 ст.

Богдан Лепкий. Сотниківна; історична картина з часів I.

Виговського. В-во „Говерля”, Н.Й., 1957, 171 ст.

Богдан Лепкий. Мазепа; трилогія. *Мотря*; історична повість, т. I. Вид-во М. Денисюка. Чікаго, 1959, 387 ст.

Богдан Лепкий. Мазепа; трилогія. *Мотря*; історична повість Т. 2. Вид-во М. Денисюка, Чікаго, 1959, 307 ст.

Богдан Лепкий. Мазепа; трилогія. *Не вбивай*; історична повість. Вид. М. Денисюка, Чікаго, 1959, 396 ст.

Богдан Лепкий. Мазепа; трилогія. *Батурын*; історична повість. Вид. М. Денисюка, Чікаго, 1959, 416 ст.

Богдан Лепкий. Мазепа; трилогія. *Полтава*; історична повість, т. I. Вид. М. Денисюка, Чікаго, 1959, 333 ст.

Богдан Лепкий. Казка мого життя. Вид. НТШ, Н.Й., 1967, 244 ст.

Юрій Луна. Козаки в Московії; роман з XVII століття. Третє видання. Вид-во „Українець”, Париж, 1957, 208 ст.

Олег Лисяк. За стрілецький звичай; роман. Вид. „Братства УД УНА”, Мюнхен, 1953, 341 ст.

Олег Лисяк. Люди такі, як ми.; повість. Вид. „Гомін України”, Торонто, 1960, 375 ст.

Наталія Лівницька - Холодна. Шлях велетня; біографічна розповідь про Тараса Шевченка. Вид. М. Борецького, Н.Й., 1955, 142 ст.

Іван Лобода. Вони прийшли знову; роман з фінляндсько-більшовицької війни. Вид. I. Тиктора, Вінніпег, 1953, 131 ст.

В. Лозинський, М. Ценевич. Гайдамацький скаרב; історична

повість із часів Коліївщини. Друге справлене видання. „Б-ка історичних повістей”, ч. 17. В-во „Добра книжка”, Торонто, 1970, 74 ст.

Михайло Ломацький. Опришківське гніздо; повість. Вид. Приятелів Гуцульщини [Мюнхен], 1964, 168 ст.

Михайло Ломацький. По той бік Чорногори; повість. Вид. Гр. Яремчука, Мюнхен, 1966, 304 ст.

Михайло Ломацький. З гір Карпат; нариси. Мюнхен, 1967, 265 ст. [Без вид., накл. М. Лепкалюка].

Михайло Ломацький. З гір Карпат; нариси. Вид. „Логос”, Мюнхен, 1968, 194 ст.

Михайло Ломацький. Заворожений світ; етнографічний нарис. Частина I. — *По цей бік Чорногори*. Вид. Гр. Яремчука, Мюнхен, 1965, 226 ст.

Михайло Ломацький. Бескидом зеленим, у три ряди садженим; Вид. М. Ковалюка, Лондон, 1962, 287 ст.

Джек Лондон. Смок Беллю; повість. В-во „Дніпро”, Німеччина [Мюнхен], 1948, 116 ст.

Володимир Лопушанський. Перемога; повість з визвольної війни в двох частинах. Вид. I. Тиктора, ч. I./1954/135 ст.; ч. II. /1954/124 ст.

Олександр Луговий. Чорні хмари із-за Прип'яті; істор. повість з часів Хмельниччини (друкована в Свободі 1945 р.), Едмонтон, 1945, 163 ст.

Олександр Луговий. Безхатний (Діти степу); повість з життя українців у Канаді. (Друковане в „Свободі” 1945 р.) Едмонтон, 1946, 297 ст.

Олександр Луговий. В кіг-
тах двоголового орла; історич-
на повість-хроніка з часів вій-
ни 1914-1917 років. Перший том
трилогії „Залізом і кров'ю”.
Вид. авторове, Едмонтон, 1955,
349 ст.

Олесь Луній. Грань; роман.
Вид. „Молода Україна”, Торон-
то, 1969, 214 ст.

Степан Любомирський. Пле-
м'я вовків; роман. Вид. „Новий
шлях”, Вінніпег, 1951, 576 ст.

Степан Любомирський. Доба
страхів; роман. Вид. „Укр.
вид. спілки”, Вінніпег, 1953,
368 ст.

Степан Любомирський. Під
молотом війни; повість у 4-ох
частинах. Ч. I. Гад відходить.
Вид. „Дніпрова хвиля”, Мюн-
хен, 1955, 306 ст.

Степан Любомирський. Під
молотом війни; повість у 4-х
частинах. Ч. II. Ще одна ніч.
Вид. „Дніпрова хвиля”, Мюн-
хен, 1956, 324 ст.

Степан Любомирський. Під
молотом війни; повість у 4-х
частинах. Ч. III. Полум'яні
душі. Вид. „Дніпрова хвиля”,
Мюнхен, 1956, 320 ст.

Степан Любомирський. Під
молотом війни; повість у 4-х
частинах. Ч. IV. Кривавий
вир. Вид. „Дніпрова хвиля”,
Мюнхен, 1956, 328 ст.

Степан Любомирський. Між
славою і смертю; повість у
3-х частинах. В-во „Дніпрова
хвиля” [Мюнхен], 1954, 528 ст.

Степан Любомирський. Жор-
стокі світанки; роман в двох
частинах. Вид. „Новий шлях”.
Вінніпег, ч. I/1947/235 ст.; ч. II/
1947/235 ст.

Ольга Мак. Бог вогню; при-
год. повість з бразилійського
життя. Т. I. В Санто Антоніо.
„Укр. видавництво”, Мюнхен,
1955, 334 ст.

Ольга Мак. Бог вогню; при-
годницька повість з бразилій-
ського життя. Т. II. Драма на
Гваїрі. Укр. видавни ц т в о,
Мюнхен, 1955, 296 ст.

Ольга Мак. Бог вогню; при-
годницька повість з бразилій-
ського життя. Т. III. „В Мото
Гроссо”. „Укр. вид-во”, Мюн-
хен, 1956, 335 ст.

Ольга Мак. Чудасій; повість.
Вид. „Гомін України”, Торонто,
1956, 213 ст.

Ольга Мак. Жаїра; історич-
ний роман з бразилійського
життя в двох томах. Т. I. В
рабстві. Вид. „Гомін України”,
Торонто, 1957, 253 ст.

Ольга Мак. Жаїра; роман з
бразилійського життя у 2-х
томів. Том II. На волі. Вид.
„Гомін України”, Торонто,
1958, 254 ст.

Ольга Мак. Проти переко-
нань; роман. В-во „Гомін Ук-
раїни”, Торонто, 1959, 368 ст.

Осип Маковей. Ярошенко; іс-
торична повість. П'яте видан-
ня. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1962,
260 ст.

Павло Маляр. Хліб; повість.
Вид. „Прометей”, Дет р о й т,
1954, 215 ст.

Павло Маляр. Золотий дощ;
роман - трилогія. Кн. I. „Чай-
ка”. Вид. „Нові дні”, Торонто.
1965, 127 ст.

Павло Маляр. Перевесники.
Друга книга трилогії „Золотий
дощ”. Вид. „Нові дні”, Торон-
то, 1968, 144 ст.

В. Марська. Буря над Львовом; повість у двох частинах. Вид. „Київ”, Філядельфія, 1952, 212 ст.

Євген Мацелюх. Тернистий шлях; повість про переслідування Церкви в Мексико. Друге видання. Вид. „Говерля”, Н. Й., 1956, 96 ст.

Фотій Мелешко. Три покоління; повість в двох томах. Вид-во „Книгоспілка”, Н.Й., т. I/1959/250 ст.; т. II/1959/307 ст.

С. М. Мечник. Нескорені; документальна повість про героїську боротьбу членів революційної ОУН. В-во „УВСПілка”, Лондон, 1965, 288 ст.

Панас Мирний. Хіба ревуть воли, як ясла повні; роман з народнього життя... [фотокопія першого женецького видання]. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1955, 346 ст.

Панас Мирний. Хіба ревуть воли, як ясла повні? повість (скорочено). Вид. Шк. Ради, Н. Й., 1970, 31 ст.

Леонід Мосендз. Засів; повість. В-во К. Мулькевича, Бельгія, 1946.

Леонід Мосендз. Останній пророк; роман. Літ. редакція і вступна стаття Б. Кравцева. Пояснення Ю. Герича. Вид. Ділового комітету, Торонто, 1960, XXXI + 456 ст.

Осип Назарук. Князь Ярослав Осмомисл; історична повість з 12 ст. в двох частинах. Друге незмінне видання. Вид-во „Говерля”, Н.Й., 1959, 417 ст.

Василь Наріжний. Бурсак; роман у 4-ох частинах. Друге видання. Переклад з рос. мови і стаття про автора Вол. Дорошенка. Вид. „Говерля”, Н.Й.,

ч. I - II/1958/238 ст.; ч. III - IV/1958/251 ст.

Мирослав Небелюк. Під чужими прапорами; повість. Передмова О. Ждановича. [Без вид.], Париж, 1951, 208 ст.

Володимир Несторович. Серця і буревії; роман-репортаж. Вид. автора, Детройт, 1965, 468 ст.

Федір Одрач. В дорозі; повість. Вид. „Перемога”, Бу. Айрес, 1954, 151 ст.

Федір Одрач. Щебетун; повість із поліського життя. Вид. ООЧСУ, Н.Й., 1957, 291 ст.

Леся Оленко. Зелені дні (Ірка); повість. Вид. „Київ”, Філядельфія, 1952, 128 ст.

Юліян Опільський. Іду на вас; історична повість. [Без вид.], Мюнхен, 1948, 144 ст.

Семен Ордівський. Багрянний хрест; історична повість із 1657 р. Друге видання. Вид. „Говерля”, Н.Й., 1959, 135 ст.

Лев Т. Орлигора. Будні нашої епохи; повість - трилогія. Вид. „Укр. вид. спілка”, Лондон, т. I/1953/144 ст.; т. II/1953/124 ст.

Георг Оруел. Колгосп тварин; суспільно-політ. казка. З англійської мови переклав Іван Чернятинський. Вид. „Прометей”, 1947, 92 ст.

Марія Остромира. Над бистрим Черемошем; повість. Вид. Ю. Середяка, Бу. Айрес, 1967, 300 ст.

Марія Остромира. У досвітню годину; повість. В-во Ю. Середяка, Бу. Айрес, 1969, 263 ст.

Ярослава Острук. Провалля; повість. Вид. авторки, Чікаго, 1961, 191 ст.

Ярослава Острук. Родина Голдів; повість. Вид. авторки. Бу. Айрес, 1964, 119 ст.

Ярослава Острук. Хуртовина гряде; повість. В-во „Дніпрова хвиля”, Мюнхен, 1967, 189 ст.

Ярослава Острук. Те, що роз'єднує; повість. Вид. Ю. Середяка. Бу. Айрес, 1969, 258 ст.

Тодось Осьмачка. Старший боярин; повість. [Без вид.] Новий Ульм, 1946, 116 ст.

Тодось Осьмачка. План до двору; повість. Вид. Укр. легіону, Торонто, 1951, 184 ст.

Тодось Осьмачка. Ротонда душегубців; повість. Вид-во „Тризуб”, Вінніпег, 1956, 365 ст.

Остап Павлів-Білозерський. Диявол погноблений; істор. роман у двох частинах. Ч. 1-ша — *Манівцями*. В-во „Заграва”, [Бломберг, 1948], 104 ст.

Остап Павлів-Білозерський. Диявол погноблений; історичний роман у двох частинах. Ч. 2-га — *Іду сам*. Вид-во „Заграва”, [Бломберг, 1948], 128 ст.

Микола Палій. Надійні дні; повість з життя. Вид. „Академія”, Мюнхен, 1949, 48 ст.

Софія Парфанович. Сторінки непрочитаної повісти й інше. Пам'яті Наталі з Рудницьких Чапленко. [Без вид.] Вінніпег, 1954, 16 ст.

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Василь Софронів Левицький. Кланялися вам три України; репортаж про туристичний марафон по українських поселеннях в Югославії, Чехословаччині і Польщі. Вид. „Новий Шлях”, Вінніпег, 1970, 175 ст.

Олександр Фединський. Бібліографічний показник української преси поза межами України. Річник III/IV за 1968/69 роки. Вид. Укр. Музей-архів, Клівленд, 1970, 64 ст.

Володимир Янів. Студії та матеріали до новітньої української історії. Передмова Наталії Полонської-Василенко. Вид. УВУ, серія Монографії, ч. 16, Мюнхен, 1970, XVI + 352 ст.

Natalie Polonska-Wasylenko. Zwei Konzeptionen der Geschichte der Ukraine und Russlands. Mit Bibliographie der wissenschaftli-

chen Werke der Verfasserin. Aus dem ukrainischen Original uebertragen von Rev. Anfir Ostapchuk. Verl. UFU, Reihe: Monographien, B. 14. Muenchen, 1970, 72 S.

J. M. Nowoswlsky. Bukovinian Ukrainians. A Historical Background and their Self-Determination in 1918. Foreword by Matthew Stachiw. Translated by W. Dushnyk. Published by Shevchenko Scientific Soc., N.Y. 1970, 200 pp.

Поль Половецький. Велика руїна; ліро-епічна поема. В-во „Наша батьківщина”. Н. Й., 1970, 180 ст.

Алла Коссовська. Паморозь; поезії. Вид-во „Карби”, Н. Й., 1971, 78 ст.

Зосим Дончук. Куди веде казка; роман. Вид-во „Власна хата”, Філядельфія, 1971, 384 ст.

ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ:

„ГОМОНУ УКРАЇНИ”

- Д. Донцов: „Рік 1918 Київ”, ціна \$1.00 (невеликий запас)
М. Кравців: „Калейдоскоп” — оповідання, \$2.00, передплатники \$1.50
О. Мак: „Проти переконань”, ціна \$3.50, передплатники \$3.00
тверда оправа — \$4.25, передплатники — \$3.75
О. Лисяк: „Люди такі як ми” — повість найновіших часів, ціна \$3.50,
передплатники \$3.00; тверда оправа \$4.25, передплатники \$3.75
В. Волицький: „На Львів і Київ” — спомини, ціна \$2.50,
передплатники \$2.00, тверда оправа — \$1.00 дорожче
З. Тарнавський: „Дорога на Високий Замок”, ціна \$3.00,
передплатники \$2.50, тверда оправа — \$1.00 дорожче
Ю. Тис: „К 7”, ціна \$2.50, передпл. \$3.50, тверда опр. \$1.00 дорожче
О. Керч: „Наречений”, ціна \$3.50, передплатники \$3.00. Тверда оп-
рава \$1.00 дорожче
Е. Маланюк: „Книга спостережень”, том II. Ціна \$5.00, передплатники
\$4.00, тверда оправа \$1.00 дорожче
В. Куліш: „Слово про будинок »Слово«”, \$1.25, передплатники \$1.00
Я. Гриневич: „Катря Гриневич” — біографічний нарис, ціна \$1.50
передплатники \$1.00; тверда оправа \$0.50 дорожче
М. Понеділок: „Зорепад”, ціна \$7.00, передплатники \$6.00; тільки
тверда оправа
М. Аркас: „Історія Північної Чорноморщини”, ціна \$7.00, передплат-
ники \$6.00, тільки тверда оправа
Альманахи „Гомону України” за роки 1956—1967, 1971, ціна по \$1.75,
передплатники \$1.50

140 Bathurst Street

Toronto 133, Ont.

Тел. 368-3443

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА, це наша культура. Хто хоче знати рідну
культуру, мусить знати рідну літературу.

Відомості про українську літературу дає Вам

АЗБУКОВНИК

або

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Вийшов 1-й том, 2-й в друку, а 3-й у підготові.

Ціна 1-го тома — \$12.50 з пересилкою.

Замовляйте цю книгу, вона вам потрібна як хліб насущний.

АДРЕСА:

**KYIW Publishing
4800 N. 12th St., Philadelphia, Pa. 19141, U.S.A.**

КУПУЙТЕ КНИЖКИ видавництва „КИЇВ” за знижкою:

ПОЕЗІЇ:

М. Зеров. Каталептон (1951, 80 ст.)	\$1.00
Е. Маланюк. Влада (1951, 76 ст.)	1.00
Е. Маланюк. П'ята симфонія; поема (1954, 16 ст.)	0.50
О. Черненко. Людина; поема (1960, 62 ст.)	1.00
І. Шанковський. Дисонанси (1961, 85 ст.)	2.00
(—) „Слово о полку Ігореві”; староукраїнська поема. Ювілейне видання, ілюстроване, в твердій оправі, дереворити Я. Гніздовського	15.00

ПРОЗА:

Б. Антоненко-Давидович. Землею українською; мистецькі репортажі (1955, 163 ст.)	2.00
Р. Гаггард. Дочка Монтезуми; повість у двох частинах (1953, 316 ст.)	3.00
В. Марська. Буря над Львовом; повість (1952, 212 ст.)	2.20
Б. Поляннич. Генерал W; шпигунська повість (1951, 212 ст.)	2.20
Д. Ярославська. Поміж берегами; повість про „Ді-Пі” (1953, 188ст. тв. опр.)	3.00

ДРАМА:

Ж. Ануї. Медея; трагедія (1959, 22 ст.)	1.00
М. Куліш. Народний Малахій; трагедія в трьох діях (1952, 68 ст.)	1.20

ЗБІРНИКИ:

„ЛЬВІВ”, літературно-мистецький збірник на роковини заснування Львова, ілюстрований, вибагливе видання, в твердій оправі	10.00
--	-------

Разом \$44.60

За цілий комплет — 25.00 дол.

Замовляти:

KYIW Publishing
4800 N. 12th St.
Philadelphia, Pa. 19141

ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ на всякі інші видання, також від університетських бібліотек, які комплетують українцяну.

Видавництво і висилкова книгарня „Київ”